

Bomenstichting, Oudegracht 201bis, 3511 NG Utrecht
www.bomenstichting.nl

contactpersoon afdeling Amsterdam

Rechtbank Amsterdam
Sector Bestuursrecht Algemeen
Postbus 75850
1070 AW Amsterdam

Amsterdam, 31 augustus 2010

BEROEPSCHRIFT EX ART. 8:1 AWB

tegen monumentenvergunning wijziging Beatrixpark ten behoeve van oprichten parkgebouw

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij stellen wij beroep in tegen het besluit van het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid van 23 juli 2010, nummer 2010/13781, verzonden op 29 juli 2010, waarbij ons bezwaar tegen het verlenen van een monumentenvergunning voor het wijzigen van het beschermde monument het Beatrixpark ten behoeve van het oprichten van een parkgebouw ongegrond is verklaard en het bestreden besluit, onder aanvulling van de motivering met de overwegingen in het advies van de bezwaarschriftencommissie, in stand is gelaten.

Een kopie van het besluit treft u hierbij aan (**bijlage 1**).

Verweerder is het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid, Postbus 74019, 1070 BA Amsterdam, telefoon 14 020, telefax 020-252 1250.

Belanghebbende is Stadsdeel Zuid, afdeling projecten, met dezelfde adresgegevens.

Achtergronden

Het betreft hier een monumentenvergunning voor het oprichten van een parkgebouw in het gemeentelijk monument het Beatrixpark op grond van artikel 10 van de Monumentenverordening stadsdeel ZuiderAmstel 2005. De vergunning is op 16 december 2009 van rechtswege verleend door het toenmalige dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel en op 23 juli 2010 door het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid in bezwaar in stand gelaten, met toevoeging van een motivering.

Aangezien in het bestreden besluit niet is ingegaan op de fusie van de stadsdelen Zuideramstel en Oud-Zuid en de gevolgen daarvan, merken wij ter voorlichting van de rechtbank het volgende op. Op 1 mei jl. is stadsdeel Zuideramstel gefuseerd met stadsdeel Oud-Zuid tot het nieuwe stadsdeel Zuid. Daarmee is ook het Beatrixpark op het grondgebied van stadsdeel Zuid komen te liggen. De monumentenverordening die van kracht was in stadsdeel Zuideramstel is van toepassing gebleven in stadsdeel Zuid voor zover het grondgebied betreft van voormalig stadsdeel Zuideramstel. Op grond van artikel 47 van de Verordening op de stadsdelen blijven de verordeningen die ten tijde van een herindeling gelden in het gebied van een stadsdeel dat in een herindeling is betrokken, van toepassing tot 1 januari 2013, tenzij is geregeld dat een verordening voor het gehele gebied van het stadsdeel van toepassing zal zijn. Aangezien dit laatste niet het geval is, was de Monumentenverordening stadsdeel ZuiderAmstel 2005 ten tijde van het bestreden besluit van toepassing.

Bij besluit van 23 februari 2010 heeft het toenmalige dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel een kapvergunning verleend voor het kappen van acht bomen in verband met de beoogde bouw van het parkgebouw. Tegen deze kapvergunning hebben wij op 23 maart 2010 een bezwaarschrift ingediend. De behandeling van dit bezwaarschrift heeft plaatsgevonden op 24 juni 2010 bij de bezwaarschriftencommissie van stadsdeel Zuid. Hierbij is ook ons bezwaar tegen de ontheffing van het bestemmingsplan en de bouwvergunning behandeld. De besluiten op bezwaar zijn ons nog niet bekend.

De door kap bedreigde acht bomen maken deel uit van de bosschages ter plaatse. Voor de bouw van het parkgebouw zullen zowel de bomen als de bosschages moeten worden verwijderd. De Bomenstichting is voor het behoud

van dit deel van het park en is van mening dat de door de monumentenstatus beschermde parkaanleg ongewijzigd moet blijven. De monumentenvergunning had naar ons oordeel niet mogen worden verleend. In het navolgende zal dit worden uiteengezet.

Het onderhavige bouwplan (inclusief de daarin begrepen kuilruimte) brengt mee dat ongeveer 113 m² waardevol groen, onderdeel van de parkaanleg, verloren zal gaan. Ook zal het huidige pad, eveneens onderdeel van de parkaanleg, verloren gaan, doordat het bouwwerk gedeeltelijk op het pad zal komen en de omheinde kuilruimte verder doorlopen op het huidige pad onmogelijk zal maken.

Oorspronkelijk was het de bedoeling een gebouw op te richten op de plaats van het huidige toiletgebouwtje, dat een vloeroppervlak van 23 m² heeft. Het huidige toiletgebouwtje is gelegen aan een pleintje naast het peuterbad en dient mede voor de opslag van gereedschappen van de vrijwilligers van de Artsenijhof en die van de opzichter van het peuterbad. Voor de badopzichter wordt in het badseizoen bij de ingang van het peuterbad een mobiele container neergezet. In het nieuwe parkgebouw zouden nieuwe toiletten komen, een onderkomen voor de opzichter van het peuterpad en een opslagruimte voor de vrijwilligers van de Artsenijhof. Het nieuwe gebouw zou een vloeroppervlak van ongeveer 90 m² krijgen (zie programma van eisen van 28 november 2007). In deze opzet zou bij de ingang van het peuterbad 67 m² bebouwing worden toegevoegd. De bomen rondom het pleintje zouden worden gehandhaafd. In de loop der tijd is het project echter aanzienlijk in omvang toegenomen. Dit kwam hoofdzakelijk doordat de werf aan de Prinses Irenestraat en het daarop staande gebouw voor de tuinlieden van het park ten gevolge van de Zuidasplannen moesten verdwijnen en het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel heeft besloten het nieuwe parkgebouw ook voor een onderkomen (personeelsruimte) van de tuinlieden te bestemmen en ter vervanging van de werf een omheinde kuilruimte aan het plan toe te voegen. Dit betekende een aanzienlijke vergroting van de benodigde ruimte. Volgens het huidige vergunde bouwplan komen er in het gebouw maar liefst zeven toiletten en een douche. Het gebouw zal met de afgesloten buitenruimte een oppervlak van 113 m² hebben, dit alles gesitueerd in de beplanting ten noorden van het kinderbad. Hiervoor zullen acht bomen, een groot aantal volgroeide en vitale besdragende heesters en drie soorten beschermde planten, de wilde kievitsbloem, de brede wespenorchis en - recent aangetroffen - de gevlekte aronskelk, moeten verdwijnen. Over de cultuurhistorische en ecologische waarde van dit deel van het park hebben wij het in het bestreden besluit genoemde rapport van drs. N.C.M. Maes laten

uitbrengen. In dit rapport, getiteld "Cultuurhistorische en ecologische waarden van een heesterstrook in het Beatrixpark" (Utrecht, oktober 2008), is aangegeven dat de heesterstrook ter plaatse deel uitmaakt van de parkaanleg en dat verwijdering van het heestergedeelte een ernstige aantasting zal betekenen van het betrokken parkdeel. In het rapport wordt geconcludeerd dat verwijdering van de heesterstrook, gezien de mogelijke alternatieven voor plaatsing van het parkgebouw, onnodig is en afbreuk doet aan het park. Voorts wordt dringend aanbevolen om de plaatskeuze van het parkgebouw te herzien, zodat de waardevolle heesterstrook of bosschage behouden kan blijven.

Beroepsgronden

Wij beseffen dat het dagelijks bestuur van het stadsdeel een zekere mate van beoordelingsvrijheid toekomt bij het nemen van een besluit als het onderhavige en dat de rechter terughoudend met toetsing moet zijn. In het onderhavige geval is echter sprake van omstandigheden die naar ons oordeel meebrengen dat het besluit in redelijkheid niet had kunnen worden genomen. In het navolgende wordt dit toegelicht.

Strijd met het vertrouwensbeginsel

De bosschages ter plaatse vallen onder de op 28 juni 2005 verleende gemeentelijke monumentenstatus, die gericht is op bescherming van de parkaanleg, omvattende de padenstructuur, waterlopen en bosschages (**bijlage 2**).

De beoogde bouwlocatie heeft in het nog niet van kracht zijnde bestemmingsplan 'Prinses Irenebuurt en omgeving' de bestemming openbare ruimte en groen 2 (O2) met de aanduiding peuterzwembad. Bij de voordracht aan de stadsdeelraad van dit bestemmingsplan van mei 2006 is door het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel in reactie op een zienswijze over de te ruim getrokken grenzen van de bestemming peuterzwembad gesteld dat een binnen de bestemming openbare ruimte en groen 2 (O2) op te richten gebouw niet ten koste mag gaan van de parkaanleg en dat dit laatste wordt gewaarborgd door de status van gemeentelijk monument.

Zie p. 7 van de voordracht (**bijlage 3**):

"4.3 Op de plankaart zijn de grenzen van de bestemming peuterzwembad te ruim getrokken. Het is niet wenselijk dat in dit gebied bebouwing ten behoeve van het peuterzwembad mogelijk gemaakt wordt.

Antwoord: Binnen de bestemming Openbare ruimte en groen 2 (O2) is het toegestaan om gebouwen op te richten met een maximum gezamenlijk vloeroppervlak van 150 m². Dit mag uitsluitend ten behoeve van de genoemde bestemming en mag niet ten koste gaan van de parkaanleg. Dit laatste wordt gewaarborgd door de status van gemeentelijk monument.”

Aan deze mededelingen van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel kon in redelijkheid het vertrouwen worden ontleend dat de parkaanleg ter plaatse niet zou worden aangetast. Het advies van de Commissie voor Welstand en Monumenten van 14 april 2010, dat overigens niet bij het besluit is gevoegd dan wel anderszins ter kennis van de Bomenstichting is gebracht en waarin zou zijn gesteld dat de aantasting van de beschreven monumentale waarden gering zou zijn, is gelet hierop niet relevant. Voorts hebben deze mededelingen van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel de verwachting gewekt dat een in dit gebied op te richten gebouw uitsluitend ten behoeve van de genoemde bestemming - peuterzwembad - zou mogen dienen. Het verlenen van een monumentenvergunning ten behoeve van de oprichting van een gebouw met kuilruimte dat mede dient als onderkomen van de tuinlieden van het park en van de vrijwilligers van de Artsenijhof is evident in strijd met deze toezegging.

Art. 12 lid 1 aanhef en onder f van het bestemmingsplan 'Prinses Irenebuurt en omgeving' bepaalt dat de gronden op de kaart bestemd voor "Openbare ruimte en groen - park" (O2) die nader op de kaart staan aangeduid met 'peuterzwembad' tevens zijn aangewezen voor een peuterzwembad, een toiletgebouw en een opzichtershuisje met een kiosk. Een onderkomen voor de tuinlieden en de vrijwilligers van de Artsenijhof is hieronder niet begrepen. De vergunninghouder (het stadsdeel) heeft dit ook erkend. Wij verwijzen in dit verband naar het verslag van de hoorzitting die op 2 februari 2009 is gehouden naar aanleiding van onze bezwaarschriften tegen de sloopvergunning en de bouwvergunning van 20 oktober 2008 (beide op 15 juni 2009 ingetrokken):

“De heer Niekus ontvouwt de tekeningen en daarop is te zien dat er een overlap in de hoek van het nieuwe gebouw is. Het toiletgedeelte zal worden uitgebreid. Deze bestemming zal hetzelfde blijven. Volgens het bestemmingsplan mag het ook een opzichtershuisje worden en een kiosk. Nu zou de bestemming een onderkomen voor de mensen van de afdeling Groen en vrijwilligers voor de Artsenijhof worden.”

De bezwaarschriftencommissie is niet ingegaan op ons betoog dat het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuideramstel bij de voorbereiding van het bestemmingsplan Prinses Irenebuurt en omgeving heeft toegezegd dat de parkaanleg ter plaatse van het peuterzwembad niet zou worden aangetast en

dat dit gewaarborgd wordt door de status van gemeentelijk monument. In het advies wordt wat dit betreft volstaan met de mededeling dat de commissie niet op de hoogte is van een dergelijke toezegging. Gelet op deze omissie had het dagelijks bestuur zich bij het nemen van het besluit op bezwaar niet op het advies mogen baseren, maar had zij een en ander zelfstandig moeten beoordelen dan wel nader advies moeten vragen alvorens het besluit te nemen.

De bezwaarschriftencommissie heeft gesteld dat het vereiste van een monumentenvergunning zou waarborgen dat monumentale aspecten worden meegewogen in de besluitvorming en dat dit betekent dat aan een eventuele toezegging wordt voldaan. Deze redenering is niet concludent. In het onderhavige geval is immers door het dagelijks bestuur verzekerd dat de parkaanleg niet zou worden aangetast en dat dit gewaarborgd wordt door de status van gemeentelijk monument. Voorts is door het dagelijks bestuur verzekerd dat een op te richten gebouw uitsluitend mag dienen ten behoeve van de bestemming peuterzwembad. Gelet hierop stond het het dagelijks bestuur niet vrij om vervolgens vergunningen te verlenen voor een project dat aantasting van de parkaanleg en afwijking van de beoogde bestemming meebrengt.

Geen zorgvuldige voorbereiding

Mede gelet op de toezegging en uit een oogpunt van zorgvuldige besluitvorming had verweerder de locatiekeuze nader moeten bezien en moeten onderzoeken of de beoogde bestemmingen niet deels buiten het monument het Beatrixpark kunnen worden gerealiseerd. Uit het bestreden besluit blijkt dat verweerder dit heeft nagelaten. De mogelijkheid om de personeelsruimte voor de tuinlieden en de kuilruimte in het zgn. deelgebied Beethoven te vestigen, is niet onderzocht. Het bestreden besluit steunt op een advies van een commissie die mededeelt dat zij niet op de hoogte is van de laatste ontwikkelingen met betrekking tot dit deelgebied. Door te beslissen zonder zich terzake voldoende inzicht te verschaffen, heeft verweerder naar ons oordeel een beslissing genomen die strijdig is met het in artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) neergelegde beginsel van een zorgvuldige voorbereiding. De door de commissie geopperde verwachting dat de crisis teneinde komt en dat er daarna "geheid" weer partijen komen die zich in het deelgebied Beethoven willen vestigen, geeft geen blijk van een zorgvuldig onderzoek met bijbehorende belangenafweging. De commissie heeft overwogen dat het voor de hand ligt een aantal functies in een gebouw op de onderhavige locatie te combineren, maar noemt daarbij alleen de toiletten, de opslag ten behoeve van het zwembadje en een plek voor de

opzichter. Argumenten voor een combinatie met de functies “personeelsruimte voor de tuinlieden” en “kuilruimte” ontbreken in het advies, terwijl het bouwplan juist door toevoeging van deze functies op bezwaren stuit. In het advies is voorts ten onrechte geconcludeerd dat er geen aantasting van het gemeentelijk monument Beatrixpark plaatsvindt. Gelet hierop had verweerder zich bij het te nemen besluit niet op het advies mogen baseren.

Onvoldoende motivering

De bezwaarschriftencommissie stelt dat het tegenadvies van bezwaarde, te weten het advies van drs. N.C.M. Maes, voldoende is weerlegd door de Commissie voor Welstand en Monumenten. In het advies van de bezwaarschriftencommissie is echter alleen opgenomen dat deze commissie op 14 april 2010 een gemotiveerd advies heeft uitgebracht waarin is gesteld dat door de bouw van het parkgebouw en de daarvoor noodzakelijke verwijderingen van enige beplanting, de aantasting van de beschreven monumentale waarden gering is. Het advies van 14 april 2010 is, zoals eerder vermeld, niet bij het besluit gevoegd en evenmin op andere wijze aan ons toegezonden. Hierdoor is niet kenbaar op welke argumenten de Commissie voor Welstand en Monumenten haar advies heeft gebaseerd. Gelet hierop voldoet het bestreden besluit niet aan de daaraan te stellen eisen van motivering als bedoeld in artikel 7:12 van de Awb.

MET CONCLUSIE:

Tot gegrondverklaring van het beroep en vernietiging van het bestreden besluit, een en ander onder toekenning van een vergoeding voor de in het kader van deze beroepsprocedure gemaakte kosten.

Hoogachtend,

mr. F.C.S. Warendorf,
contactpersoon Bomenstichting

Overige bijlagen:

Volmacht (**bijlage 4**)

Statuten Bomenstichting en uittreksel KvK (**bijlage 5**)